

Skolegang. Orden og flid

Skoleunga hadde ikke mye utstyr med seg på skolen. Vi er så heldige å få låne ei skoleveske fra 1942. Den er snekra av far og han hadde to døtre som skulle begynne, den ene måtte vente et år og den andre starta for tidlig, så de kunne gå i lag på skolen. To vesker ble laga. Av annet utstyr var trepennal viktig, med plass til blyanten. Ble blyanten for kort, satte man på en blyantforlenger så kunne man bruke den enda lenger. Sløsing var en uting. Kuleramma og ABC- boka hørte med. Skriveboka og regneboka likeså. Det var ikke like lett å skrive skjønnskrift med blekk og penn! Trekkpapiret var ofte i bruk for å ta bort flekker, hadde en blekkviskelær hendte det at en viska hull i boka, og det var ikke bra!

Vi i Bautahaugens Venner gleder oss til å vise deg sommerens utstilling! Hjertelig velkommen til BARNDOM!

Utstillinga er åpen i museets åpningstid:

Onsdag – søndag 12.00 -16.00

Sommerutstilling på Bautahauglåven 2016

BARNDOM

Utstillinga i år er en vandring gjennom barndomstida noen tiår tilbake, da det ikke var så mye leiker og klær slik unga har i dag! Før krigen var en heldig om en hadde en far som kunne snekre lastebil og ei mor som kunne strikke!

Barndomsutstillinga handler om: HVERDAGSLIV - KLÆR - LEIKER - SKOLE.

Vi presenterer bilder for å utdype temaene og små tidstypiske detaljer fra ukeblad, sanger og bøker.

Hverdagsliv. *”Den skal tidlig krøkes, som god krok skal bli”.*

Alle unga i familien fikk tidlig ansvar, de tok del i arbeidet etter evner og alder. Det kunne være pass av yngre søsken, potetplukking, raking i slåttan. Guttene lærte av far og jentene av mor, så kjønnsrollene ble tidlig innprenta. Men skulle du bli god i noe, fikk du lov til å øve og det var viktig å gjøre seg flid! Handlag var noe som tok tid å lære. Kniv, øks, synål og strikkepinner var kjekt å mestre.

Alle unga gikk på Søndagsskolen. Der fikk en bibelvers og stjerner i boka.

Klær. *Til vern mot kulda var ulla god å ha.*

Under og etter krigen var det knapphet på stoff, slik at kåper og andre plagg ble sydd om til unga. Folk sendte ull på spinneriet og fikk att ullgarn (om de ikke spant sjøl) og strikka det meste som unga trengte av votter, sokker og ullbukser. På 45-50 tallet ble det lettere å få kjøpt bomullsstoffer, slik at nå fikk jentene sommerkjole og sløyfe i håret!

Vinterstid var det vadmelsdresser og etter hvert anorakker og strekkbukser. Sko og beksømstøvler kom oftest fra den lokale skomakeren, da det var lite å få kjøpt. Men på 50 tallet kom både gummistøvler og tøysko. Babyutstyr slik som løyerter og skjorter er på plass i utstillinga.

Leiker. *Fantasi og adspredelse i ungas liv.*

For 100 år siden hadde ikke unga mange leiker. De brukte naturen rundt seg og laga kanskje bondegård med pinner og kongler til kuer og sauer. Kan hende en laga barkeboat som seila i bekken eller en kvernkall som rusla rundt. Kjente man en snekker, var det en mulighet å ønske seg lastebil, dokkeseng eller ski til jul eller bursdag.

Mekaniske leiker var vanskelig å få kjøpt, dyrt var det og. Men ønske seg var lov! Treleiker som hest og kjerre, vogge og trekrakker. Tegnebøker og glans fikk man kjøpt før krigen, men det var ikke så mange som hadde. De unga som vokste opp under krigen, fikk oftest leiker som en klarte å lage selv. Håndsydde dokker med sagflis inni, eller dokkehoder med sydd kropp ble laget. Dokker med porselenshoder kunne ikke leikes med. Gyngehesten var populær, og etter hvert kom det koppestell, komfyr og kjøkkenutstyr akkurat likt det som mor hadde på kjøkkenet.

Unga var mye ute, så de fleste samla seg på fritida. De store gutta kasta på stikka, og noen spelte med klinkekuler eller var med på hesteskokasting. Det var populært så fort snøen hadde bråna.

Jentene hoppa tau og kasta ball mot veggen, 7-ern eller 10-ball! Jentene leika sangleiker som Tyven tyven, Ta den ring og Per sjuspring. Alle ville være med på å nibbe pinne eller slå ball. Ved påsketider skulle en sitte i mjølkerampen og skrive bilnummer!

Papirdokker og glansbilder, minnebøker, julehefter og Donald kom for fullt utover 50-tallet. Kanskje husker du hønseringer, dueringer, jo-jo, bamseser, Annedokka, Briotog og byggeklosser også?